

Clann Lir

Is é 'Clann Lir' ceann de na finscéalta is cáiliúla in Éirinn.

Is scéal é atá bunaithe ar mhaitheas agus ar olc.

Fadó, fadó tháinig Bodhbh Dearg i réim mar rí na hÉireann.

Bhí Lir an-chrosta mar theastaigh uaidh a bheith ina rí.

Thug Bodhbh a iníon Aebh do Lir mar bhean chéile.

Bhí Lir an-sásta leis seo.

Bhí ceathrar páiste ag Lir agus Aebh darbh ainm Fionnuala, Aodh, Fiachra agus Conn.

Fuair Aebh bás, áfach.

Bhí Lir agus a pháistí croíbhriste.

Phós Lir Aoife, deirfiúr Aebh.

Bhí sí in éad leis na páistí toisc a n-áilleacht.

Chruthaigh sí draíocht uafásach a chuirfeadh an ruaig ar chlann Lir go brách.

Maidin amháin nuair a bhí Lir ag fiach, thóg Aoife na páistí chuig Loch Dairbhreach.

Fad is a bhí siad ag snámh, d'athraigh sí ina n-ealaí áille iad.

'Caithfidh sibh trí chéad bliain an ceann ar Loch Dairbhreach, ar mhuir na Maoile agus ar Bhá Iorrais" a d'inis Aoife dóibh.

Bhí a fhios ag Lir gur tharla rud éigin uafásach dá pháistí.

Tháinig sé ar na healaí ar an loch agus d'inis Fionnuala dó faoin eachtra a thit amach dóibh.

Bhí Bodhbh ar mire agus athraíodh Aoife ina cailleach aeir agus níor leagadh súil uirthi riamh arís.

Fad is a d'fhan siad ar Loch Dairbhreach, tugadh a gcairde agus a gclann cuairt orthu gach uile lá.

Bhí siad sásta ansin ach tháinig an lá nuair a bhí orthu a n-aghaidheanna a dhíriú ar mhuir na Maoile a bhí fuar agus fíochmhar.

Bhí Fionnuala, Aodh, Fiachra agus Conn an-bhrónach ag fágáil na hÉireann.

Ní fheicfidís a gclann arís fad is a bhí cónaí orthu ar Mhuir na Maoile.

Ón lá sin ar aghaidh, ní raibh sé ceadaithe ealaí a mharú riamh arís.

Ba é Bá Iorrais ceann scríbe na n-ealaí.

Ar a mbealach ann, d'eitil siad thar shean chaisleán a n-athar a bhí scriosta anois.

Bhí siad an-uaigneach go deo.

Mhair fear naofa ar lorras darbh ainm Mochua.

Lá amháin, d'aistrigh na healaí ar ais ina ndaoine ach faoin am seo bhí siad an-sean.

Bhaistigh Mochua iad sula bhfuair siad bás agus bhí siad aontaithe arís le chéile lena n-athar agus a máthar ar neamh.